

F. Noty objaśniające

Wartości w tabelach podano w tys. zł

NOTA 1. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI SUBFUNDUSZU

1. Przepisy prawne regulujące rachunkowość Subfunduszu.

Ewidencja oraz wycena aktywów i pasywów Subfunduszu prowadzona jest w oparciu o obowiązujące ustawy i rozporządzenia, a w szczególności:

- Ustawa o rachunkowości z 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 roku, poz.351)
- Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Min. Finansów z dn. 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 249, poz. 1859) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

2. Zasady ujmowania i prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym

Towarzystwo dokonuje subiektywnych ocen i przyjmuje pewne założenia wpływające na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane wartości aktywów i zobowiązań, a także kwoty przychodów i kosztów w sprawozdaniu finansowym. Szacunki takie są dokonywane w oparciu o najlepszą wiedzę Towarzystwa, tj. w oparciu o dostępne dane historyczne, dane możliwe do zaobserwowania na rynku czy też inne czynniki uważane za właściwe w danych okolicznościach. Stanowią one podstawę do oszacowania wartości poszczególnych składników lokat, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie informacji pochodzących z aktywnego rynku. Dokonywane szacunki oraz założenia podlegają regularnym przeglądom ze strony Towarzystwa, które ocenia czy w przypadku poszczególnych składników lokat nie należałoby rozpoznać np. utraty wartości i odpowiednio odpisu aktualizującego.

Sprawozdanie zostało sporządzone:

- W języku polskim i w walucie polskiej,
- Wszystkie wartości w sprawozdaniu zostały podane w tysiącach złotych za wyjątkiem liczby certyfikatów, wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny oraz wyniku z operacji przypadającego na certyfikat inwestycyjny, które zostały zaprezentowane z dokładnością do pełnego grosza.
- Według stanu ksiąg na dzień bilansowy, z uwzględnieniem zdarzeń następujących po tym dniu, dotyczących okresu sprawozdawczego,
- Zgodnie z przepisami dotyczącymi rachunkowości funduszy w zakresie ustalania wyniku z operacji, obejmującego: (a) przychody z lokat netto oraz (b) zrealizowany zysk (stratę) ze zbycia lokat i (c) niezrealizowany zysk (stratę) z wyceny lokat,
- Zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w polityce rachunkowości Funduszu oraz metodami wyceny obowiązującymi na dzień bilansowy,
- W formacie zgodnym z Rozporządzeniem Min. Finansów z dn. 24 grudnia 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. Nr 249, poz. 1859) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych.

3. Ujmowanie operacji dotyczących Subfunduszu w księgach rachunkowych

1. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą.
2. W dniu wyceny aktywa wycenia się, a zobowiązania ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z wyjątkiem dłużnych papierów wartościowych wycenianych według skorygowanej ceny nabycia, z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.
3. Wartość aktywów netto Subfunduszu jest równa wartości wszystkich aktywów Subfunduszu w dniu wyceny pomniejszonej o zobowiązania Subfunduszu.
4. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego bądź kapitału wypłaconego jest dzień wydania lub wykupienia certyfikatów inwestycyjnych.
5. Kapitał wpłacony ujmuje się w wartości wpłat wniesionych przez Uczestników w zamian za wydane Certyfikaty Inwestycyjne pomniejszone o opłaty związane z wydaniem tych certyfikatów.
6. Kapitał wypłacony ujmuje się w wartości wypłaconych na rzecz Uczestników środków z tytułu odkupienia Certyfikatów Inwestycyjnych pomniejszone o opłaty związane z wydawaniem tych certyfikatów.

7. Na potrzeby określenia wartości aktywów netto na certyfikat inwestycyjny w określonym dniu wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami ujmowanymi zgodnie z pkt. 4.
8. Nabyte składniki lokat ujmuje się w księgach rachunkowych według ceny nabycia. Składniki lokat nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.
9. Otwarty kontrakt terminowy ujmuje się w księgach rachunkowych Subfunduszu według wartości księgowej równej zero; prowizja maklerska i inne koszty związane z jego otwarciem pomniejszają niezrealizowany zysk (powiększają niezrealizowaną stratę) z wyceny kontraktu; prowizja maklerska oraz inne koszty związane z zamknięciem kontraktu pomniejszają zrealizowany zysk (powiększają zrealizowaną stratę) z kontraktu terminowego.
10. Składniki lokat Subfunduszu otrzymane w zamian za inne składniki lokat mają przypisaną cenę nabycia wynikającą z ceny nabycia tych składników lokat w zamian, za które zostały otrzymane, skorygowaną o ewentualne dopłaty lub otrzymane przychody pieniężne.
11. W przypadku dłużnych papierów wartościowych z naliczanymi odsetkami wartość ustaloną w stosunku do ich wartości nominalnej i wartość naliczonych odsetek ujmuje się w sprawozdaniu jednostkowym łącznie i prezentuje łącznie jako składnik lokat Subfunduszu.
12. Przychody z depozytów bankowych ustala się metodą efektywnej stopy procentowej uwzględniającej wysokość oprocentowania depozytu oraz warunki i termin wypłaty odsetek i ewidencjonuje się w księgach Subfunduszu od dnia następującego po dniu rozpoczęcia depozytu do dnia kapitalizacji odsetek łącznie.
13. Zysk lub stratę ze zbycia lokat wylicza się metodą (HIFO) „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”, polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia danego składnika lokat, a w przypadku instrumentów wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia - najwyższej bieżącej wartości księgowej (nie dotyczy papierów wartościowych nabytych z udzieleniem przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu). W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu wystawionych opcji, uznaje się, iż wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu, których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię netto. Zysk lub stratę ze zbycia walut obcych wylicza się metodą „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”.
14. W przypadku, gdy jednego dnia dokonane zostają transakcje zbycia i nabycia danego papieru wartościowego, ujmuje się w pierwszej kolejności nabycie posiadanego składnika.
15. Przysługujące, zgodnie z uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszy prawo poboru akcji notowanych na rynku aktywnym ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs nieuwzględniający wartości tego prawa. Niewykonane prawo poboru akcji uznaje się za zbyte, według wartości równej zero, w dniu następnym po dniu wygaśnięcia tego prawa.
16. Należną dywidendę z akcji notowanych na rynku aktywnym ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs rynkowy nieuwzględniający wartości prawa do dywidendy.
17. Przysługujące prawo do dywidendy od akcji nienotowanych na rynku aktywnym oraz przysługujące prawo poboru akcji nienotowanych na rynku aktywnym ujmuje się w księgach w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw.
18. Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji, niepowodującą zmiany wysokości kapitału akcyjnego emitenta, ujmuje się w ewidencji analitycznej, w której dokonuje się zmiany liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia.
19. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny lokat wpływa na wzrost (spadek) wyniku z operacji.
20. Nabycie lub zbycie składników lokat przez Subfundusz ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy. Składniki lokat nabyte lub zbyte przez Subfundusz po godzinie 23:00 w dniu wyceny oraz składniki lokat, dla których na godzinę 23:00 Subfundusz nie otrzymał potwierdzenia zawarcia transakcji ujmowane są w najbliższej dacie wyceny aktywów Subfunduszu i ustalenia jego zobowiązań, w której jest to możliwe.
21. Operacje dotyczące Subfunduszu ujmuje się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej po przeliczeniu według średniego kursu wyliczonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych Subfunduszu. Jeżeli operacje dotyczące Subfunduszu są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ustala kursu – ich wartość należy określić w relacji do wskazanej przez Subfundusz waluty, dla której ustalany jest średni kurs przez Narodowy Bank Polski.
22. Przychody z lokat obejmują w szczególności: dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych, dywidendy i inne udziały w zyskach oraz przychody odsetkowe.

23. Koszty Subfunduszu obejmują w szczególności: ujemne saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych oraz koszty odsetkowe (w tym efekt amortyzacji premii, składający się na wycenę aktywów nienotowanych na aktywnym rynku metodą skorygowanej ceny nabycia z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej).
24. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi dla tych papierów wartościowych przez emitenta oraz prezentuje odpowiednio jako składnik lokat notowanych lub nienotowanych na aktywnym rynku. Przychody odsetkowe od lokat bankowych nalicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz prezentuje odpowiednio w pozycji składniki lokat w sprawozdaniu jednostkowym Subfunduszu.
25. W przypadku kosztów Subfunduszu tworzy się rezerwę na przewidywane wydatki. Płatności z tytułu kosztów zmniejszają uprzednio utworzoną rezerwę. Preliminarz kosztów zawiera pozycje w wysokości uzasadnionej, ustalone na podstawie stawek okresowych odpowiednio do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.
26. Koszty odsetkowe z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Subfundusz oraz wyemitowanych przez Subfundusz obligacji rozlicza się w czasie przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

4. Stosowane najważniejsze zasady wyceny

1. Aktywa Subfunduszu wycenia się a zobowiązania Subfunduszu ustala się w dniu wyceny określonym w Statucie.
2. Jako moment wyceny Subfundusz przyjął godzinę 23:00 czasu polskiego, o której pobierane są ostatnie dostępne kursy, pozwalające na oszacowanie wartości godziwej posiadanych przez Subfundusz lokat w danym dniu wyceny.
3. Aktywa Subfunduszu wycenia się, a zobowiązania Subfunduszu ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej, z zastrzeżeniem następujących zasad:
  - 3.1. Wartością godziwą składników lokat notowanych na rynku aktywnym jest ostatni dostępny na moment wyceny kurs z aktywnego rynku;
  - 3.2. Wartość dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na rynku aktywnym wyznacza się w skorygowanej cenie nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, która ze względu na rynkowy poziom oprocentowania instrumentów stanowi wiarygodny szacunek wartości godziwej;
  - 3.3. Depozyty wycenia się w wysokości sumy wartości nominalnej oraz naliczonych odsetek, przy czym kwotę naliczonych odsetek ustala się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
  - 3.4. Wartość weksli przyjmowanych przez Subfundusz określana jest według skorygowanej ceny nabycia przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej;
  - 3.5. Wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji wyceniane są według wartości godziwej. Ze względu na rynkowy poziom oprocentowania kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji za wiarygodny szacunek wartości godziwej można uznać model efektywnej stopy procentowej.
  - 3.6. Wartość godziwą akcji i udziałów spółek nienotowanych na aktywnym rynku ustala się przy wykorzystaniu powszechnie uznanych metod wyceny, biorąc pod uwagę szereg czynników, opierając się na najaktualniejszych dostępnych w momencie wyceny informacjach (nie starszych niż 6 miesięcy przed dniem wyceny), w tym bezpośrednich kontaktach ze spółkami, w które Subfundusz inwestuje, doświadczeniu i wiedzy na temat firmy i rynku na którym operuje oraz innych informacji, do których Subfundusz ma dostęp.

Zasady którymi Subfundusz kieruje się podczas wyceny:

3.6.1. Niezmiennność wyceny w pierwszym okresie od momentu inwestycji: Subfundusz nie spodziewa się zmian w wycenie w pierwszym okresie od momentu ostatniej inwestycji. Jednak inwestycje są monitorowane na bieżąco, aby upewnić się, że Spółka jest na dobrej drodze do rozwoju, a jej zarząd wywiązuje się ze swoich zobowiązań. Jeżeli w pierwszym okresie od momentu inwestycji wystąpią istotne zdarzenia, które według Subfunduszu mają wpływ na wycenę, wówczas Subfundusz dokonuje przeszacowania (aktualizacji) takiej wyceny.

Co do zasady Subfundusz stosuje następujące okresy wyceny przedsiębiorstw metodą środków zainwestowanych oraz ewentualnie ostatniej transakcji porównywalnej w podziale na etapy rozwoju spółek:

- Spółki rozwinięte (buy-out) – do 1 roku,
- Spółki na etapie wzrostu (growth) - od 1 do 2 lat,
- Spółki na wczesnym etapie rozwoju (Start-up/Seed) –od 3 do 5 lat.

3.6.2. Przeszacowania (aktualizacja wartości):

- a) Przeszacowanie w górę może mieć miejsce w przypadku znaczącego wzrostu przychodów lub rentowości przedsiębiorstwa, które jest w stanie utrzymać się w przyszłości, zainteresowania nabyciem, które wskazuje na wzrost wyceny przedsiębiorstwa w relacji do wartości ujmowanej w księgach lub jakichkolwiek innych

czynników, które według Subfunduszu powodują trwały wzrost wartości przedsiębiorstwa i powinny być uwzględnione w wartości godziwej.

b) Przeszacowanie w dół najczęściej ma miejsce w następujących przypadkach:

- sytuacji w której przedsiębiorstwo traci płynność finansową oraz ma problemy z pozyskaniem nowych środków finansowych,
- pogarszające się wyniki finansowe lub sytuacja rynkowa

3.6.3. Metody wyceny: Po okresie 12 miesięcy od inwestycji lub w uzasadnionych przypadkach po dłuższym okresie Subfundusz może dokonać zmiany metody wyceny na jedną z metod:

3.6.3.1. Ostatniej transakcji porównywalnej: wycena na podstawie transakcji kupna/sprzedaży udziałów spółki w ramach ostatniej transakcji, co do której istnieje duże prawdopodobieństwo jej powtórzenia na podobnych warunkach

3.6.3.2. Porównawcza: określa wartość godziwą wycenianego przedsiębiorstwa poprzez porównanie go do podobnych spółek, których akcje notowane są na giełdach papierów wartościowych lub które były przedmiotem transakcji. Do wyceny brane są spółki o najbliższym profilu działalności do wycenianej spółki. W metodzie tej oblicza się wskaźniki (mnożniki) określające cenę, według której rynek wycenia na przykład jednostkę zysku lub sprzedaży. Do wyliczenia końcowych mnożników brane są pod uwagę mediany zastosowanych wskaźników. Następnie przemnażając takie wskaźnik odpowiednio przez zyski czy sprzedaż wycenianej Spółki otrzymujemy jego aktualne wyceny rynkowe. W dalszej kolejności, do ostatecznego wyniku wyceny, przyjmowana jest średnia ważona wyliczonych wartości (w przypadku, gdy wycena spółki obliczona przy pomocy danego wskaźnika istotnie odbiega od wyceny określonej przy pomocy pozostałych wskaźników, możliwe jest zmniejszenie wagi lub wyłączenie danego wskaźnika z analizy). Obliczona w ten sposób wartość dodatkowo obniżana jest o dyskonto z tytułu braku płynności. Dyskonto za brak płynności związane z inwestycją w spółkę prywatną odzwierciedla mniejsze możliwości sprzedania udziałów przez właścicieli, z powodu braku istniejącego rynku na udziały w spółkach prywatnych. Jego wartość zawiera się w granicach od 5 do 30%. Wysokość dyskonta uzależniona jest między innymi od zaawansowania prac związanych z wprowadzeniem spółki do publicznego obrotu lub sprzedażą do innego inwestora finansowego, strategicznego lub branżowego.

3.6.3.3. Skorygowanych aktywów netto: określenie wartości godziwej aktywów netto spółki poprzez dokonanie korekt pozycji bilansowych dopasowujących ich wartości księgowe do wartości rynkowych,

3.6.3.4. Dochodowa: wycena przedsiębiorstwa dokonywana jest w oparciu o wartość przewidywanych wolnych przepływów pieniężnych, jakie podmiot ten będzie generował w przyszłości lub o ile istnieją do tego przesłanki pozostać przy metodzie:

3.6.3.5. Środków zainwestowanych: wycena oparta jest wówczas na cenie za udział w ramach nowej lub kolejnej rundy finansowania kapitału własnego, która odbyła się w ostatnim czasie z uwzględnieniem kursu walutowego przypadającego na moment wyceny w przypadku inwestycji w walucie obcej.

Wybór odpowiedniej metody wyceny akcji oraz udziałów podmiotów nienotowanych na aktywnych rynkach Subfundusz uzależnia od takich czynników jak:

- Etap rozwoju spółki,
- Zdolność do generowania stabilnego zysku netto, EBIT, EBITDA, Przychodów,
- Dostępność informacji dotyczących spółek porównywalnych,
- Charakterystyka branży, w której działa spółka,
- Dostępność rzetelnych danych i prognoz finansowych analizowanej spółki oraz rynku i branży, w której działa spółka,
- Informacje i zdarzenia charakterystyczne tylko i wyłącznie dla analizowanej spółki,
- Informacje dotyczące stanu i kondycji rynków finansowych,
- Informacje dotyczące stanu i kondycji rynku fuzji i przejęć, w szczególności w kontekście ilości zawieranych transakcji.

W przypadku kiedy istnieje kilka metod wyceny, których użycie wydaje się zasadne w badanych okolicznościach, można posłużyć się kilkoma metodami. Wykorzystanie kilku metod wyceny pozwala lepiej oszacować wartość spółki. Wybór ostatecznej metody wyceny należy uzależnić od czynników wymienionych powyżej, jak również innych czynników, które mogą być istotne z punktu widzenia ustalenia wartości spółki. Stosowane przez Subfundusz metody i modele wyceny są okresowo oceniane i weryfikowane. W przypadku posługiwania się kilkoma metodami wyceny stosuje się średnią arytmetyczną poszczególnych wycen do obliczenia ostatecznej wyceny spółki.

3.6.4. Bardzo ważnym elementem dodatkowym wpływającym na wycenę jest **opcja preferred return:** Subfundusz inwestując głównie w przedsiębiorstwa w początkowej fazie rozwoju charakteryzujące się podwyższonym ryzykiem stara się negocjować parametry transakcji w taki sposób, by chronić zainwestowany kapitał. Możliwość taką dają tzw. opcje preferred return, tzn. opcje które dają Subfunduszowi prawo pierwszeństwa do odzyskania środków w momencie wyjścia z inwestycji przed innymi inwestorami (obecnymi jak i nowymi). W ramach negocjacji, oprócz prawa do otrzymania zwrotu zainwestowanego kapitału, opcje

takie bardzo często dają Subfunduszowi prawo do otrzymania dodatkowych środków pozwalających osiągnąć z góry określony minimalny poziom zwrotu z inwestycji w określonym horyzoncie inwestycyjnym (IRR).

3.7. Wartość godziwą instrumentów pochodnych nienotowanych na rynku aktywnym wyznacza się z zastosowaniem powszechnie znanych i stosowanych modeli estymacji, takich jak np. model Black'a – Scholes'a, metoda różnic skończonych. W przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie pełnego modelu wyceny, w tym w szczególności w odniesieniu do instrumentów pochodnych typu 'preferred return' wynikających z umów inwestycyjnych, instrument pochodny wycenia się według wartości wewnętrznej.

4. W przypadku papierów wartościowych notowanych na więcej niż jednym rynku aktywnym, wartością godziwą jest kurs ustalony na rynku głównym. Subfundusz dokonuje wyboru rynków głównych na koniec każdego miesiąca kalendarzowego.
5. Aktywa oraz zobowiązania długoterminowe w walutach obcych wycenia się w walucie, w której są notowane na aktywnym rynku. W przypadku aktywów lub zobowiązań długoterminowych w walutach obcych nienotowanych na rynku aktywnym – w walucie, w której papier wartościowy jest denominowany. Aktywa oraz zobowiązania długoterminowe w walutach obcych wykazuje się w walucie polskiej po przeliczeniu według ostatniego dostępnego na moment wyceny średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.
6. Papiery wartościowe nabyte przy zobowiązaniu się drugiej strony do odkupu wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy kupna, metodą skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązania z tytułu zbycia papierów wartościowych przy zobowiązaniu się Subfunduszu do odkupu wycenia się, począwszy od dnia zawarcia umowy sprzedaży, metodą korekty różnicy pomiędzy ceną odkupu a ceną sprzedaży, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.
7. Środki pieniężne oraz niedenominowane w złotych należności i zobowiązania wykazuje się w bilansie w walucie polskiej po przeliczeniu waluty oryginalnej odpowiednim kursem (informacje w notach).

5. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości w okresie obrotowym

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie dokonano zmian zasad polityki rachunkowości.